Ч. 289 Пятниця 29 грудня 1900 (11 січня 1901). Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтовоі.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскоі“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавемана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Розрухи в Македониї. — Хіньско російска угода. — З полудневої Африки.)

Революцийний комітет македоньский, помимо заборони болгарского правительства, ширить дальше свою аґітацию і підбурюючу роботу против Туреччини і довів в послідних днях до оружноі розправи. Іменно доносять до Pol. Corr., що в місцевости Єникени коло Стіплїє в косівскім вілялеті прийшло до борби між болгарским місцевим населенєм а відділом турецкого войска. Відділ болгарский втратив в борбі 2 убитих і кількох ранених і розсипав ся. Турецкі урядові круги кажуть, що той ворохобничий відділ був висланий македоньским комітетом. З турецкої сторони погиб один офіцир і кількох вояків. Власти арештували 50 Болгарів.

Анґлійскі часописи принесли вже зміст хіньско-російскої угоди, заключеноі між кн. Ухтомским а ґубернатором Манджуриї. Зміст тоі угоди такий, що Росияни мають обсадити полудневу часть Манджуриї звану Фен-Тієн своїми войсками, а Хінцї задержать лиш судівництво і цивільний заряд. Найвисшу власть буде мати російский резидент, що замешкає в столици Манджуриї, Мукденї. — Таким способом полуднева Манджурия перейде під російский протекторат. Очевидно що анґлійскі часописи дуже невдоволені з тоі угоди і взивають своє правительство, аби оно запротестувало против неї. — Times пише, що установленє російского протекторату в Манджуриї дає Росиї незвичайні політичні і територияльні користи. Анґлійцї і Нїмцї мусять тепер глядати средств, аби зрівноважити хіньско-російску угоду. Лишають ся їм дві дороги: або признати, що підстава спільноі акциї держав нарушена і жадати уневажненя угоди, або числити ся з довершеним фактом і забезпечити собі в Хінї відповідні користи. В обох случаях може прийти до дуже поважних наслідків.

З полудневої Африки надходять вісти о двох поважних поражках Анґлійцїв: одній під Фразербурґом і другій, котроі місце не звістне, але о котрій відомо, що комендант Бурів, Людвик Бота, забрав в битві з Анґлійцями дуже богато муніциї, кілька армат і 300 вояків до неволї. — В Капштадтї правдивий переполох з причини побід Бурів. Покликано до оружия навіть державних урядників, а воєнні кораблї, що стоять в тамошній пристани, висадили на берег свої пушки для оборони міста. Анґлійцї вспіли зібрати до 6000 охотників, але они ще цілком не вправлені. — Бури стоять о три дни походу від Капштадту, а ледве о два дни від другої пристани Капляндує, Порт Елїсабету. Капштадский донисуватель до Daily Mail довідує ся з певного жерела, що Девет хоче сам вибрати ся до Капляндує тодї, як вислані передом бурскі відділи займуть там сильні становища. Инші анґлійскі часописи доносять, що до Бурів всюди приступають Африкандери і що разом з ними сили Бурів в Капляндії виносять більше як 10.000 людий. Бурами в Капляндї має доводити сам президент Оранїї, Штайн.

Галичина в державнім буджетї.

В оголошенім на підставі цїсарского розпорядженя шістьмісячній буджетовій провізориї, Галичина представляє ся так: В надзвичайних видатках вставлено на реґуляцию Висли 600.000 К., т. є. о 50.000 К. більше як в минувшім роцї; на реґуляцию Днїстра у всїх трех секциях до 500.000 К., т. є. також о 50.000 К. більше. Взагалї надзвичайний кредит на реґуляцию галицких рік має виносити коло 1,300.000 К., т. є. о 200.000 К. більше, як в минувшім роцї.

Правительство увзглядпило також візванє сойму, аби як найскорше розпочало будову зимової і торговельної пристани на Вислї, аби відповідну квоту вставлено до буджету на рік 1901, і постарало ся о усуненє перешкод, спиняючих доси розвиток плавби на Вислї. Правительство приняло проєкт будови пристани зроблений технїками Намістництва, з конторисом 600.000 К. В минувшім роцї правительство вставило на сю цїль в буджет 60.000 К. а на біжучий рік 150.000 К. В той спосіб до розпорядимости є вже більше як трета часть прелїмінаря.

На будову нових телефонїчних лїний прелїміновано два мільони корон. В тій квоті містить ся видаток на будову другого телефонїчного получення Відня з Львовом. Окрім того знаходимо в буджетї слїдуючі цифри: Будова зелїзного моста на Вислї між Краковом а Подґуржом 120.000 К. (перша рата), реконструкция

Наші календарі.

(Написав К. Вербин.)

Ілюстрований народний календар Товариства „Просьвіти“, на рік звичайний 1901. Річник XXIV.

Інформацийний календарик руского Товариства педаґоґічного у Львові, на рік звичайний 1901.

Гумористичний-ілюстрований календар „Комара“ на рік звич. 1901.

Християньский календар місионаря, від рожд. Христового 1901. Річник перший. Жовква, Печатня ОО. Василиян.

Календар, то найпопулярнїйша книжка в сьвітї, котра заходить так само до палати богача, як і під стріхи бідака. В многих случаях, іменно же серед наших відносин, єсть календар майже одинокою і виключною поживою духовою, дорадником і приятелем, котрий за нас памятає і пригадує нам коли того потреба. Календарі мають нинї взагалї велике значінє для цїлого нашого житя суспільного, так, що майже вже не можна без них обійти ся. Календар перестав нинї бути лиш тою книжкою, котра показує сьвята в роцї і з „пануючої планети“ віщує на цїлий рік наперед погоду або непогоду, урожай або неурожай, пошести і т. п. а попри то для забави і ніби то науки розказує такі річи, котрі охрещено: „мудростями як з календаря“. Календарі стались нинї загальними або й специяльними підручниками всїлякого знаня, всїляких відомостий, потрібних в практичнім житю. Нинї майже вже нема нїякого фаху, іменно же такого, котрий вимагає більшого знаня, більших відомостий, для котрого не було би окремого специяльного календаря. Можна длятого сказати, що майже нїякі книжки не причиняють ся так богато до ширеня просьвіти і науки та фахового знаня, як календарі, в чім приходить в поміч ще й та обставина, що знесено стемпель від календаря, то й можна сказати грубий податок від просьвіти, котрий до недавна був найбільшою перешкодою у видаваню календарів. Річ ясна і легко понятна, що усуненє так великої перешкоди могло лиш користно вплинути на видавництво календарів, як що до їх ріжнородности, так що до їх змісту. Так і стало ся майже всюди, лиш — не у нас. Що у нас не збільшила ся ріжнородність календарів, або коли й збільшила ся, то хиба лиш дуже незначно — се річ дуже проста; де суспільність дужа мало розвинена так як у нас, там годї вимагати того, щоби виплатило ся видаванє фахових календарів. Але за то можна би припускати, що піднесла ся вартість змісту тих не многих, які у нас видають ся. Ми длятого постановили собі зробити огляд деяких наших календарів, іменно же наведених повисше, і показати якою єсть наша календарска лїтература, а якою могла би й повинна бути.

Коли у нас вже не конче мила, ба й небезпечна річ писати критику якої небудь книжки, — бо замість знайти признанє, можна собі лиш ворогів наробити, то тим більше можна се сказати що до календарів, книжок обчислених звичайно на заробок і призначених лиш на один рік. Ми гадаємо однакож, що обєктивна критика може на будуче лиш помочи, а в теперішности не зашкодить, бо хто хотів заосмотрити ся якимсь календарем, то вже ним заосмотрив ся, а в прочім який би й не був календар, то він таки може придати ся, і хто єго потребує, то ще купить.

1. Зачати мусимо від найстаршого у нас календаря, виданя „Просьвіти“. Календар сей називає ся „народним“, а кожда назва містить в собі, бодай повинна містити, якусь характеристику. Колиж би хтось спитав, яка єсть, або якою повинна бути характеристика „народного“ календаря, то ми би сказали на то: така, щоби в нім з одної сторони пробивали ся, о скілько то можна, ідеали цїлого народу, щоби в нім слїдно було дїйстне, повне житє, бюче повним живчиком, рух в народній роботї і змаганя та успіхи народу з найновійших часів; з другої же сторони „народний“ календар, о скілько можна, повинен обнимати всї верстви суспільности, і кождій щось подати. Чи народний календар „Просьвіти“ має ту характеристику? По нашій думцї не має єї; в нім замість повного битя народного живчика слїдно лиш якусь анемію — брак крови, оживляючої народний орґанізм. Хто возьме той календар до рук, знайде в нім, що правда богато всїлякого материялу, але не знайде того, чим би єго могла врадувати нова книжка, не знайде в нім того тепла, котре могло би єго загріти, тих гадок, котрі би могли єго одушевити

доріг в краківскім (друга рата) 22.400 К., будова мосту на Скаві під Вадовицями 100.000 К., на дороги в повіті мисленицкім 12.000 К., додаток на будову дороги Сіпява-Буковня в пов. ярославскім 10.000 К., на реконструкцию доріг Майдан-Старий Розвадів в повітах Тарнобжеґ-Ниско і Кольбушова 20.000 К., на реконструкцию громадскої дороги Буск-Жележів 20.000 К., на реконструкцию правительственних доріг в околици Львова 60.000 К., на дорогу Буск-Топорів 40.000 К. На роботи на Висле призначено 548.000 К., на Дунайци 213.000, на Вислоці 108.08, на Солї 79.556 К., на Бялї 17.320 К., на будову моста на Дністрі в Журавнї 220.880 К., на роботи на Сянї 402.000 К., на Днїстрі 480.000 К., на Прутї 50.000 К., Лімниці 79.616 К., Буга 19.800 К.

На академію наук в Кракові призначено 62.200 К., на студию історичних памятників 40.000, львівский университет 1,151.000, краківский 162.000, львівску техніку 332.000, ветеринарию у Львові 102.000, будову паралельок в руский ґімназиї в Коломиї 50.000, направки і шкільні приряди в середних школах 6.600, промислові школи 19.000 К. Окрім того призначено певні суми на будови судових убікаций в Новім Санчи, Стрижкові, Ряшеві, Кракові, Стрию, Краківци, Делятинї, Косові, Городенці, Камінці, Калуши, Турці, Золочеві і Гвіздци.

На заснованє лїсних культур для машинового материялу призначено 20.000 К.

Новинки.

Львів дня 10 січня 1901.

— **Відзначеня.** Цїсар надав римо-кат. епископови-суфраґанови Йосифови Веберови ордер зелїзної корони II-ої кляси, а краєвому інспекторови шкільному Іванови Левицкому такий-же ордер III-ої кляси.

— **Впреосьв. Митрополит Шептицкий** видав до духовеньства і вірних Станиславівскої дієцезиї пастирске посланіє, в котрім підносить значінє закінченя столїтя, дає припис, в який спосіб має духовеньство обходити ніч з 13 на 14 н. ст. січня, дальше дає дуже теплими словами написане поучене о загальнім відпустї, о богослуженю до сьв. Тайн, а кінчить горячою молитвою до Серця Ісуса Христа.

— **Інтронїзация** перемиского епископа лат. Преосьв. Пельчара відбуде ся дня 13 с. м., а лат. архіепископа львівского Впреосьв. Більчевского дня 20 с. м. при участи всїх епископів галицких, численного духовеньства і сьвітских достойників.

— **Іспити кваліфікацийні** для учителів і учительок народних шкіл розпочинають ся дня 18 лютого с. р. перед комісиями іспитовими в Самборі і в Перемишли. Подания удокументовані треба вносити через дотичні ради шкільні окружні найдальше до 6 лютого для Самбора а до 9 лютого для Перемишля.

— **Шкільні ферії** в часї Різдвяних сьвят після греко-кат. обряду. Позаяк від 1901 року ріжниця між юліяньским а ґреґоряньским календарем виносить о один день більше, то Рада шкільна краєва змінила своє розпорядженє з дня 23. цьвітня 1891, що-до вільних від науки днїв в шкільнім роцї о стілько, що в часї Різдвяних сьвят грецкого обряду будуть від тепер вільні від науки шкільної, не як доси, дни 5 до 9 січня, але дни 6, 7, 8, 9 і 10 січня (після нового календаря) в тих школах, в котрих обходять ся торжественні сьвята після старого і нового календаря. Школи народні в тих містах, в котрих суть також школи середні, мають що-до тих ферий держати ся приписів, обовязуючих середні школи.

— **Наймолодший правнук Цїсаря** уродив ся недавно в Волосці. То дитина внучки Цїсаря архикн. Авґусти і архикн. Йосифа Авґуста. Тепер має Цїсар вже шестеро правнуків.

— **До уряду почтового у Войнилові** дібрали ся в ночи з 31 грудня на 1 січня с. р. невислїджені доси злодії і винесли касу, в котрій находило ся готівкою 2.000 корон, на огород, наміряючи єї розбити і забрати гроші. Почтмайстер, почувши якийсь рух, збудив ся, вибіг на огород, а злодії утїкли.

— **Страшна мати.** В Перемишли арештовано жінку лякирника Марию Панкевичеву, що катувала свою дитину, 5-лїтного хлопця, так страшно, що він помер в наслїдок ран.

— **Огонь.** Оногди погоріли в Тернополи, на передмістю Тернопуда ,4 доми. Причиною пожару була неосторожність.

— **Умів собі порадити.** В Америцї навіть і отцї духовні мусять брати ся на способи, мусять заходити своїх парохіян з маньки, коли хотять, щоби церков була повна. Знаменито умів порадити собі один проповідник в Чікаґо, і став ся славним так, що в єго церкві тепер завсїгди повно людий. Він казав розліпити в містї слїдуючу оповістку: Просить ся пятьсот молодих панночок щоби слїдуючої недїлї прийшли до церкви, в котрій о. А.... буде говорити проповідь на тему: „Як би я був панночкою“. Успіх був величезний. До церкви зійшло ся богато тисячів людий, котрі з великою цїкавостию слухали як пастор із щирого серця розповідав про многі добрі дїла, якими би він занимав ся, та як вичисляв всї злі дїла, котрих би уникав, як би він був скромною добре вихованою панночкою. На другу недїлю була церков знов битком набита. Проповідник, бачите, оповістив прилюдно, що запрошує пятьсот молодих мужчин, котрим скаже, як може з одною короною на день, не лиш жити прилично, але ще й добре дїлати. Імя проповідника стало так славне, що тепер люди приходять вже на годину наперед перед богослуженєм, щоби лиш захопити місце.

— **Дуга в зимі.** З Ясенева пишуть: Цікаве явище оглядано дня 5 с. м. на годину перед заходом сонця. Іменно показала ся дуга, котрої два кінци, дотикаючі землї, були добре видні. Явище тревало близько годину і ще по заходї сонця три місця хвилю горіли.

— **Помер** о. Йосиф Левицкий, парох в Сидорові, завідатель гусятиньского деканата, дня 2 с. м., в 64-ім роцї житя а 38-ім сьвященьства.

Телеґрами.

Віденъ 10 січня. Архикнязь Франц Фердинанд приймив вчера на авдиенциї намістника ґр. Пінїньского, дальше бувшого президента кабінету ґр. Туна і угорских міністрів Данїого і Ґеґедіша.

Гаґа 10 січня. Здоровлє президента Крі́ґера постійно поправляє ся. Бюлетинів вже не оголошують.

та додати охоти і сили до дальших змагань на народній ниві, не знайде навіть того проводу, який би міг піддержувати єго приватне житє. Календареви тому брак провідних гадок, і він через то поправдї тратить назву народного календаря та характеристику такого підручника, яким повинен бути народний календар. Сама лїтопись народна, поминальні днї та історичні оповіданя, написані без тепла, без доброго розуміня річи і ясної цїли, не нададуть єму характеристики народного календаря. Під сим взглядом віє з него така закостенілість, що малощо не рівнає ся мертвоті.

Але перейдім хоч коротенько єго поодинокі части. Возьмім насамперед часть названу „Календарем історичним“. Здає ся, що як ту часть уложено може ще перед 24 роками, так від тої пори ніхто не завдав собі труду переглянути єї і вичиннти полову від зерна, а просто лиш дописувано дальше події, котрі, може бути, що в данїй хвили одушевляли або огірчали нашу суспільність, але суть лиш епізодами в історії нашого народного житя, а нїяк такими етапами, щоби їх аж записувати на таблици подій епохальних і числити від них лїта. Щож то н. пр. за така епохальна подія „розвязанє Головної рускої Ради“ (1841), щоби аж кождий Русин мусїв памятати, що від тої пори минуло вже 50 лїт? Як би єї не були розвязали, то хто знає чи не була би може, або таки й певно, так знидїла і закостенїла, як тая „Матиця“, про котру календар „Просьвіти“ все ще каже памятати кождому Русинови, що від єї заснованя минуло 51 лїт? Питаємо ся, кому і який хосен з того. А коли вже кождий Русин повинен після лїтописи в календари „Просьвіти“ памятати, що від часу, коли появило ся „Слово“, — то „Слово“ що наробило тілько лиха в нашім народнім житю — минуло 40 лїт, то чому вже не знати, кілько лїт минуло від тої пори, коли появив ся „Страхопуд“, котрий свого часу подав був ілюстрацию з нїмецкою підписею: „Und wenn man keine Decke hat, so kriecht man in den Strohsack hinein?“ Атже ми й доси haben keine Decke und kriechen in den Strohsack hinein.

Такі і тим подібні події уважаємо лиш за культурно-історичні епізоди, а не за епохальні події історичні і длятого єсьмо тої гадки, що они не годять ся до історичної лїтописи, в котрій не можна їх инакше уважати як хиба лиш за полову. Замість того непотрібного балясту лїпше би було розширити лїтопись всесьвітну, важнїйшими подіями, до котрих треба би додати коротесенькі поясненя. Така лїтопись ширила би в народї знанє всесьвітної історії а висше образованим людем служила би за підручник до пригадки, іменно же тогди, коли би увзглядняла найновійші події, котрі звичайно найборше забувають ся.

Перейдім же тепер до части календарскої. Таку дурницю як „загальний образ року“ під впливом „пануючої планети“ треба би прецї раз випустити, а так само і деякі „знаки погоди“, а зато розширити, чи радше подавати найважнїйші відомости з астрономії. Не можемо також зрозуміти, длячого у виказї імен сьвятих в „римских сьвятах“ перекручують ся в календари „Просьвіти“ імена. Коли по руски каже ся і пише ся Маркил, Власій, Вінкентий і т. д., то з якої рацiї робити з них Марцеля, Блажея, Вінцентия і т. д.? А коли вже змінювати конче, то змінювати консеквентно і не писати н. пр. Єлени, Льва і т. п., лиш Гелени, Леона і т. д. Але нїмецкі календарі, коли н. пр. подають для своєї публики і імена сьвятих грецкої церкви, то не перекручують їх після чужої вимови, лиш виписують таки в своїй власній, не пишуть н. пр. Єрмил, Власій і т. п., лиш Hermilius, Blasius і т. д.

Значну часть календаря „Просьвіти“ займає „Устав церковний“. То річ погляду і практики, о скілько сей устав відповідний до народного календаря, призначеного для широких мас народу. Але то річ певна, що він придатний лиш для тих, котрі вже з огляду на своє званє повинні єго знати і не чекати аж поради календаря. Ми чули, що на уставі церковнім знають ся добре лиш три сьвященики на цїлу галицку Русь, два у Львові а один на провінциї. Не нам тут рішати, чи і о скілько можуть і повинні всї отцї духовні знати ся на уставі; але то чей можемо сказати, що устав сей не придатний і не зрозумілий більше для нїкого як лиш для отців духовних, єсть для народного календаря великим балястом, котрий можна би заступити многими иншими інформациями та відомостями потрібними так само для отців духовних як і для сьвітских людий. Нам здає ся, що як би то дало ся зробити, то на тім календар би лиш зискав, а з ним і ті, що єго потребують.

Часть інформацийна то взагалї слаба сторона наших календарів. Здає ся, як би ті, що єї укладають, не знали потреб нашої суспільности і вимог житя, як би дивили ся на ті потреби і вимоги лиш із свого тїсного і вузонького круга. Хто як хто, а Товариство „Просьвіта“ повинно би прецї звертати увагу на то, щоби круг знаня єї членів ширшав як найбільше. Нинї прецї і селяни читають ґазети, довідують ся про ріжні краї і їх монархів, їх устрій і т. д. До поученя, до інформаций в сім напрямі календар надає ся знаменито. Але якраз в календари „Просьвіти“ стрічаємо брак того. А прецї можнаби неодно в нїм непотрібне опустити, менше важне скоротити, а за то подати коротенькі інформациї з політичної ґеоґрафії як про нашу державу так і про всї инші. Члени „Просьвіти“ то певно вже не маленькі дїти, щоби їх кормити пустими байками та иноді й дуже недотепними вигадками. Нарід потребує дїйстної поступової просьвіти, коли

Петербург 10 січня. З причини розширеня джуми в астраханьскій ґубернії, вислано там з порученя царя кн. Александра Ольденбурґского з необмеженою повновластию.

Капштадт 10 січня. Відділ зложений з 150 Турків забрал Анґлійцям коло Кімберлею богато возів і худоби.

Париж 10 січня. Часопись Liberté доносить, що між Анґлією і Росиєю прийшло до порозуміня в справі манджурскій. Анґлія мала згодити ся на хіньско-россійский договор, а за те Росия обіцяла не мішати ся до справи трансвальскої.

Господарство, промисл і торговля.

Курс львівский.

Дня 9-ого січня 1901.	платять К. с.	жадають К. с.
I. Акциї за штуку		
Банку гіпот. гал. по 200 зр.	630·—	650·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	354·—	364·—
Зеліз. Львів-Чернів.-Яси	533·—	540·—
Акциї гарбарні Ряшів	—·—	150·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку	410·—	420·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	90·—	90 70
Банку гіпот. 5% преміов.	109·50	—·—
Банку гіпот. 4½%	98 10	93·88
4½% листи застав. Банку краєв.	99·—	99·70
4% листи застав. Банку краєв.	92 50	93·20
Листи застав. Тов. кред. 4%	92·—	92·70
„ „ 4% льос. в 41½ літ.	93·—	93 70
„ „ 4% льос. в 56 літ.	91·50	92·20
III. Обліґи за 100 зр		
Пропінацийні гал.	95 70	96 40
Обліґи ком. Банку кр. 5% II ем.	101·—	101·70
„ „ „ „ 4½%	99·—	99 70
Зеліз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	92·50	93 20
Позичка краєв. з 1873 по 6%	100·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	93·50	94 20
„ м. Львова 4% по 200 кор.	88·—	88 70
IV. Льоси.		
Міста Кракова	71·—	74·—
Міста Станиславова	145·—	—·—
Австр. червон. хреста (Курс віденский)	47·—	48.—
Угорскі черв. хреста (Курс віденский)	22·	23 80
Італ. черв. хрес. 25 фр. (Курс віденский)	—·—	—·—
Архікн. Рудольфа 20 К. (Курс віденский)	59·—	61·—
Базиліка 10 К. (Курс віденский)	13·70	14·75
Joszif 4 K. (Курс віденский)	6·50	8·—
Сербскі табакові 10 фр. (Курс віденский)	8·50	10·—
V. Монети.		
Дукат цісарский	11·30	11·50
Рубель паперовий	2·53	2·57
100 марок німецких	117·40	118·—
Доляр америк.	4·80	5·—

має розвивати ся і двигати ся з темноти і нужди. Ми того погляду, що приписи почтові і всілякі витяги можна би значно скоротити, а тим зискати місце на всілякі інші практичні і потрібні інформациї.

Табелї до обчислюваня відсотків з огляду на менше образованих людий треба би зробити приступнійшими поданєм кількох примірів обчисленя.

Часть літературна і поучаюча випала в сегорічнім календари на наш погляд досить слабо. Ми взагалі противні всякому перемелюваню меленого, а за таке перемелюванє мусимо уважати перерібку „Чернигівки“ повісти Костомарова, печатаної свого часу в „Бібліотецї найзнаменитших повістий“ додатку до „Діла“ і „Добра продаж, купно ще лїпше“ (Образок з житя) написав Т. Яницкий, взятий також з „Діла“. Певно, можна сказати, що преці знайде ся богато людий, котрі тих оповідань не читали; але і то певно, що знайде ся бодай яка тисячка людий, котрі їх читали, а для тих, они не представляють ніякої вартости, ще до того в перерібці.

А вже таки ніяк не можемо вгадати, в якій цїли, на що і для кого поміщено в календари „Просьвіти“ такі оповіданя про пана Каньовского. Чи то такий дуже образуючий темат, підносячий самосьвідомість народну або почутє особистого достоіньства? Або може п. Каньовский для Русина така визначна в історії єго народу особа, потреба аж розповідати всілякі бувалі і небувалі, просто лиш вигадані дурницї, щоби до них навязати коротеньку житєпись того старости канївского? Ага! А може то має бути реклама для етноґрафічного збірника виданого Тов. ім. Шевченка? Нам здає ся, що й то нї; от, треба було материялу, щоби злїпити обємистий календар, ну та й пхайте до него присно памятного Каньовского! За такий самий материял, здаєсь, послужили і тоті недотепні вигадки народні як: „Правда!“ „Бом боса“ і др. То материял пригожий для етноґрафічного збірника, але в „народнім“ календари, шкода для него паперу і друкарского чорнила. Замість таких дурниць було би далеко лїпше і відповіднійше помістити в календари обширнїйшу розвідку з гіґієни, а не збити так важну для нашого народу справу „десятьма заповідями“. Календар як-раз надає ся як найлїпше до того, щоби в нїм учити як мають ся люди стерегти всіляких недуг і як собі радити в першій хвили недуги, заким прийде поміч лїкарска.

Та й ради господарскі не конче удали ся. От н. пр. спосіб на кертицї в городї: Календар просьвіти радить прикопувати козячий гній. Добре; але звідки єго взяти? У нас дуже мало де держать кози, а бувають сторони, де й на десять миль довкола не дістав би козячого гною. Лїку або отруї купиш в аптицї, але козячого гною там не продають. Отже нащо здала ся така рада? А спосіб на кертицї дуже добрий і всюди для всїх приступний: асафатина (Asa foetida), знана добре нашому народови, котру купує ся в аптицї за два, три крейцарі.— Або друга рада: годованє овець дикими каштанами. Де держать вівцї у нас, там майже правильно нема каштанів; а де є каштани (звичайно по більших містах), там не держить нїхто овець. Або ще й третя рада, ледви чи практичнїйша від попередних: Сьвіжі огірки перехову є ся довго в той спосіб, що обмазує ся їх білком з яйця. Сумніваємо ся, чи де так роблять хоч би й по великих дворах. А наш селянин певно погадає собі: А чи не практичнїйше було би продати, або хоч би й зварити та з'їсти яйце а огірок або наквасити або також з'їсти сирий?

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1900 після середно-європ. год.

Зі Львова

посп. відходить	особ. відходить	День
	6·25	До Лавочного, Мункача, Борислава
	6·30	„ Підволочиск, Одеси, Ковови
	6·35	„ Іцкан, Букарешту, Радівців
	6·30	„ Підволочиск в Підзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·40	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·00	„ Сколього, Лавочного від 1/7 до 15/9.
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Підволочиск в гол. двірця
	9·35	„ Іцкан, Сопова, Бергомету
	9·53	„ Підволочиск в Підзамча
	10·20	„ Белзця, Рави, Любачева
	11·25	„ Янова від 1/7 до 15/9 в неділї і сьвята
1·55		„ Підволочиск в гол. двірця
2·08		„ „ „ Підзамча
	2·15	„ Брухович від 7/5 до 10/9 в неділї і сьвята
2·45		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе
2·55		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия, Сколього лиш від 1/5 до 30/9.
	3·15	„ Янова від 1/5 до 15/9.
	3·20	„ Зимноводи від 18/5 до 16/9.
	3·26	„ Брухович „ „ „ „
	3·30	„ Ярослава

посп. відходить	особ. відходить	Ніч
12·50		До Кракова, Відня, Берлина
2·30		„ Іцкан, Констанциї, Букарешту
	4·10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	7·48	„ Брухович від 7/5 до 10/9.
	6·10	„ Іцкан, Радовець, Кімполюнґа
	6·30	„ Кракова, Відня, Берна, Варшави а Орлова від 15/6 до 15/9.
	6·13	„ Янова від 1/5 до 15/9 в будні дни
	6·50	„ Лавочного Мункача. Хирова
	7.25	„ Сокаля, Рави рускої
	7·10	„ Тернополя в гол. двірця
	7·33	„ „ „ Підзамча
	9·12	„ Янова від 1/5 до 15/9 в неділї і сьвята
	10·40	„ Іцкан, Гусятина, Радовець.
	10·50	„ Кракова, Відня, Івонича
	11·00	„ Підволочиск, Бродів в гол. двірця
	11·23	„ „ Грималова в Підзамча

До Львова

посп. приходить	особ. приходить	День
	6·10	З Кракова
	6·20	„ Черновець, Іцкан, Станиславова
	6·46	„ Брухович від 7/5 до 10/9.
	7·10	„ Зимноводи „ „ „ „
	7·45	„ Янова (головний дворець)
	8·05	„ Лавочного „ „
	8·00	„ Тернополя на Підзамче
	7·40	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Рави рускої
	8·50	„ Кракова, Відня, Орлова
	11·45	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Іцкан, Черновець, Станиславова
	12 55	„ Янова на гол. дворець
1·35		„ Кракова, Відня
	1·15	„ Сколього, Хирова, а з Лавочного від 1/7 до 15/9.
1·45		„ Іцкан, Станиславова
2·20		„ Підволочиск на Підзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·15	„ „ „ Підзамче
	5·40	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Сокаля
	5·45	„ Кракова
5 55		„ Чернівців

посп. приходить	особ. приходить	Ніч
	12·05	З Сколього, Калуша, Борислава
12·20		„ Черновець, Букарешту
2·31		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·12	„ Підволочиск на Підзамче
	3·35	„ „ „ гол. дворець
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Ковови
	9.23	„ Янова від 1/5 до 31/5 і від 16/9 до 30/9 що дня, а від 1/6 до 15/9 в неділю і сьвята
	7·24	„ Брухович від 7/5 до 30/6 і від 16/9 до 10/9
	8·50	„ Брухович від 1/7 до 15/9 що день
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева
	8·28	„ Янова від 1/6 до 15/9.
	9·45	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	10·00	„ Іцкан, Ковови, Підвисокого
	10·12	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець
	10·30	„ „ на гол. дворець
	10·15	„ Лявочного. Хирова, Пешту

ЗАМІТКА. Пора нічна числить ся від 6-ої години вечером до 5-ої години 59 мінут рано. Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних при ул. Красицких ч. 5

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Торговля вина ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЕРА у Львові

при ул. Краківскій ч. 9
продає вино шампаньске Йосифа Терлєй і Спілки в Будапешті „TALISMAN SEC“ по дуже приступних цїнах.

Ново отворена
Аґенция дневників і оголошень
у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9.
принимає
ОГОЛОШЕНЯ
до всїх дневників
по цїнах ориґінальних.
До
„Народної Часописи“ і „Ґазети Львівско
може принимати анонси виключно лиш ся Аґенция.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“, і всїх инших часописий принимає виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Для Львова і Галичини
головний склад і експедиция
WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.
находить ся
у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.
Аґенция дневників і оголошень
принимає також
пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

MAYER'S CONVERSATIONS-LEXIKON

Пяте цїлком перероблене і побільшене видане, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстраций, карт і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстраций хромолїтоґр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній лїтературі, єсть лїтератским явищем не малої ваги. Розійшлось єго в 4-ох виданях більше як півтора мілїярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавійший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплєтї, всї томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ,** Львів, Пасаж Гавсмана.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників

і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).